

ARADUL

Până ce funcționarii publici nu vor fi plătiți omeneste, nu se va putea pune ordine în administrațiile publice...

ACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

..... In străinătate dublu.

Activitatea în interesul obștesc.

Primul lucru ce l-a făcut, după luarea Guvernului, aproape fără partid politic, ajuns la putere a fost de a scoate din administrație sau de a schimba radical legile cu privire la administrația publică. Aproape toate actele legislative și modificări de legi, au fost inspirate de motive politice. De aceea nici nu s-a putut administra liniștit, cu promisiuni de activitate alcătuite pentru o durată mai îndelungată de o activitate de continuitate. Mulți administratori animați de intenții bune, li s-au pus în cale o serie de piedeci, cauzate de politica blăstămată, care împiedică să-și „plaseze” aderanții, paguba serviciilor, „să dea o mâna” cutărui pârliț sau neisprăvit, care pentru a se feri în viață au nevoie de proptele politice. Activitatea acestor încurcări este ușor de prețuit; și astfel decăderea administrației publice este explicabilă.

Până aci era obiceiul, că pe cei care nu puteau sau nu voiau să învețe, să-i dea părinții la cutare meserie, o idee bună, dar greșită! Azi absolvenții de cutare școală, cari nu s'au învățat materială, sau le lipsește capacitatea de a învăța, prin promisiuni politice sunt vârați în slujba publică. De aceea vedem tixie în administrațiile publice cu un număr mic de funcționari, cei rămași sunt incapabili, ori fără scrupule, cari se stângesc unii pe alții în lucrări, și exasperează prin nepăsare sau stângăcia lor pe cetățean ajuns să fie servit de ei.

Aceste stări cu repercusiuni adverse trebuie să înceteze. Numai funcționarii publici trebuie să fie reduși, printr-o selecționare riguroasă. Din economiile ce s'ar realiza prin raționalizarea serviciilor publice, ar putea beneficia și sârmanul contribuabil speș de atâtea sarcini publice; dar ele s'ar putea ajunge și pentru plățile omenescă a celor rămași în serviciul Statului. Până funcționarii publici nu vor fi plătiți omeneste, nu se va putea pune ordine în administrațiile publice, căci funcționarii nu vor fi cu devotamentul necesar; și astfel vor fi expuși la tentații, și odată corupți nu mai pot fi aduși la călări bune, decât statuând de pedeapsă, cari vor nimici existența morală a celor salariați.

Aceste gânduri ne muncesc, din momentul instalării Comisiei Interimare noi la conducerea Municipiului Arad.

Dl. Dr. C. Radu a spus funcționarilor Primăriei prezentați în corpore că i consideră de colaboratori. Din informațiile fostului primar, trebuie să deducem că aceea colaborare, care de fapt trebuia să fie, a lipsit de prea multe ori. Iar din constatările făcute de Comisie la unele servicii, cu ocazia actului preluării administrației orașului, și auzite de noi trebuie să deducem că cei care s'au plâns de lipsa colaborării dintre funcționari și Consiliul Municipiului, au avut multă dreptate. A fost isbitor un anumit fel de indiferență constatată la unii dintre funcționari, și lipsa unei legături sufletești dintre funcționar și serviciul său. Natural, că nu voim să afirmăm, că aceasta constatare ar fi fost generală, căci atunci ar trebui în apărarea intereselor generale să cerem luarea de măsuri sumare. Din impresiile culese și auzite de la singuraticii membri ai Comisiei Interimare trebuie însă să deducem, că Comisia nu a fost încântată de cele constatate, și atunci meritul dlui Luțai, în proces cu acest corp de funcționari, este cu atât mai mare, că a putut face ceea ce a făcut.

Iată unele stări de lucruri, cari pun pe gânduri pe toți cei ce se angajează să servească interesele obștești, căci aceste mizerii mărunt zădărnicesc multe avânturi, și împiedică realizarea multor gânduri curate.

Ceice cunosc pe dl. Dr. Cornel Radu, președintele Comisiei Interimare, care are meritul de a fi organizat fără sprijinul oficial, și de a fi pus în bune condiții de funcționare pe cel mai modern spital de copii din țară, sunt siguri, că Dsa va găsi mijloacele convenite pentru a pune ordine în administrația și la întreprinderile Primăriei, ca atunci, când la porunca Maj. Sale Politica își va părăsi postul, cetățenii acestei urbe să regrete plecarea unui alt primar bun. Trebuie să mai amintim aci, că sucesiunea moștenită de Dsa la Primărie e cu mult mai grea, decât ceea ce a ajuns de dl. Dr. Luțai, fiindcă nu mai are la dispoziție nici mijloacele reduse financiare, pe care le-a avut dl. Dr. Luțai, în schimb are de lichidat o mulțime de conflicte și cazuri litigioase.

Cu toate acestea, și din aceste reduse resurse dl. Dr. C. Radu va ști face minuni, dar numai omeneste.

Să ne trăiască primarul nou Cornel II-lea!

Situația Politică

Vacanță politică — Dl. Dr. Raicu are toată încrederea în noua comisie interimară — cheia crizei economice este în mâinile Franței.

Pe teren politic domnește liniște; doar zăhărele mai fac gălăgie, și aceasta e de cea mai multe ori interesantă. După închiderea sesiunii parlamentare, frunzașii vieții politice s'au retras la țară, sau au călătorit în diferite stațiuni balneare, interne ori străine.

Întâlnirea șefilor de partide politice la nunta principesei Ileana, poate că va avea darul de a îndulci raporturile dintre partidele politice și de a atenua lupta dusă de presa lor împotriva actualului Guvern. Aceasta speranță ne-o întemeiem pe năzuințele înțelepte și atât de profund conștiente, pe cari le depune Maj. Sa Regele, pentru civilizarea luptelor politice din țara noastră, care suferă atât de mult din cauza lor.

Dl. Raicu are încredere....

Este viu comentat în oraș felul civilizat cum s'a întâmplat schimbarea conducerii Primăriei. Dl. Dr. Aurel Raicu, fostul ajutor de primar, a declarat atât de net, că are toată încrederea în Comisia Interimară, și i-a dorit spor la muncă, punând la o parte orice considerațiune de ordin politic. Dsa a făcut dovada unei atitudini patriotice, care-l onorează, și care întărește în noi credința că conflictele politice își vor pierde intensitatea de până aci, cel puțin în orașul nostru, care are ardentă trebuință de liniște și pace între locuitorii lui fără deosebire de creștin politic, profesie ori naționalitate.

Cheia crizei este la Paris!

În politica externă evenimentul cel mai important e conferința de la Londra, la care în afară de Puterile Europene interesate au participat și Statele Unite din America de Nord. Deși pe unele țări nu le-a mulțumit rezultatul acestei conferințe, care urmărea ajutarea Germaniei pentru ca să iasă din situația financiară extrem de critică, noi totuși considerăm aceea conferință, că este un pas uriaș înainte, pe drumul înțelegerii dintre țări și popoare. Atitudinea intransigentă a Franței în chestia dezarmării, trebuie considerată drept un mijloc eficace și oportun, pentru a determina Germania la o dezarmare sinceră, și la practicarea unei politici cu adevărat pacifice. Deși dușmanii, sau neînțelegătorii Franței o acuză de cultivarea unui spirit războinic prin continuarea înarmării, — în realitate ea este singura țară, care aduce sacrificii reale, nu vorbe goale, în serviciul păcii. Înarmarea pe ea o costă enorm; cheltuielile de înarmare sunt însă făcute în folosul păcii europene, pentru că prin acele pregătiri armate Franța vrea să garanteze „status quo” de azi împotriva oricărui

atentat, ce s'ar mai încerca pentru răsturnarea lui. Căci e evident că Franța, nu urmărește cucerirea de nici un fel. Precum nu putem d. e. noi să urmărim o politică de desarmare generală, când suntem înconjuși de jur împrejur de către dușmani, — tot așa nu va putea da ascultare nici Franța cererilor platonice de dezarmare, chiar când ele vin din partea prea puternicilor Jakei din U. S. A.

Mac Donald, prim ministrul Britaniei și colegul său de la externe au reîntors vizita Guvernului german, — întrucât au cercetat Berlinul, unde au făcut repetate declarații de prietenie pentru poporul german.

Chela rezolvirii crizei financiare din Europa se află la Paris; însă înainte de a se putea face ceva cu efect, o repetăm, Statele Unite din America de Nord vor trebui să-și anuleze creanțele de războiu asupra Europei. Criza indică însă drumul de urmat pentru crearea Statelor Unite Europene.

**Stauber „nobilul”
tace ca peștele...**
O tăcere care spune multe.

—OXO—

Înainte cu 3 săptămâni ceream constipatulul proprietar și director al ziarului „Arad Közlöny”, să ne lămurească și pe noi, asupra autorității care i-a acordat titlul de NOBIL și care-i permite să se lăfăiască cu el în timpurile noastre de democratism. Zadarnică așteptare. Stauber tace. Și din această tăcere, noi, par'că am descifra că Stauber a primit acest titlu, în urma unor servicii făcute la întunec, servicii cari nu pot fi aduse la lumina zilei. Și probabil aceste servicii, aduse unui stăpân după care în van mai suspină Stauber și cei de o seamă cu el, sunt de așa natură, încât și el, cu tot tupeul și nerușinarea ce-l caracterizează, nu este în stare să apară alături de ele.

În această situație, precum și alte fapte cunoscute, ne întrebăm: De ce ziarul acestui obraznic parvenit, e susținut în mare parte de români? Trebuie bolcotas. Dar și-ai găsit ca românii noștri arădani să fie uniți în jurul unei idei.

s. mic.

Religioase — Culturale.

Primejdii și ispite.

Sufletul, strâmtorat de valurile Ispitelor vieții și cutremurat de groază strigă, în miez de noapte și în revărsatul zorilor de priveghere: „Doamne mântuește-mă” (Mat. 14, 30;)

E strigătul lui Petru în dimineața zilei înegurate, când încrederea în cuvântul învățătorului îi pornește să umble pe deasupra apelor, ca pe uscat.

Ucenicii, seara, intraseră la adânc cu corabla în mare, după ce au fost măturii și mijlocitori la hrănirea mulțimii în pustie cu cinci pâini și doi pești. Mântuitorul se retrăsese singur, în munte, să se roage. De către ziuă, în a patra strajă, Domnul se întoarse la învățaceli Săi pe apă. Pentru Fiul lui Dumnezeu nu are valoare legea greutății, El nu cunoaște spațiu și timp, dumnezeirea Lui e din veți și nemărginită. Ucenicilor li se părură că văd năluca și de frică au strigat. Decăteori nu văd și ochii noștri năluca, acolo unde n'ar trebui să vadă decât pe Hristos, în lumina Sa dumnezeiască.

Din negura dimineții timpurii se deslășește o figură, la care mai puțin se așteptau. Furtuna, marea turburată, osteneala peste măsură le-a împănijnit ochii de nu puteau distinge. Cutremurați de groază, căci vântul era împotriva și corabla lor se învăluia de valuri în mijlocul mării, acum tocmai, când de către ziuă nădăjduiau în potolirea furtunii, le vine o surprindere și mai plină de fiori. O năluca se apropia de ei, umblând pe apă. Inima le îngheață. Când se socoteau scăpați din brațele unei primejdii, alta le iese în cale. Dar „unde-l primejdia mai mare, Dumnezeu e mai aproape”, dacă sufletul își îndreaptă ochii cu încredere spre El.

Și Isus îl înviștește: „Eu sunt, nu vă temeți”. Petru voia însă dovadă simțită: „De ești Tu, poruncește-mi să vin la Tine pe apă” — și a plecat. Omul de credință tare și de încredere neșovăelnică în sine, îndrăznește să înfrunte valurile acestor vieți ridicate de viforul Ispitelor, nu numai din adăpostul, pe care i-l îmble corabla, ci vrea să calce peste ele ca pe uscat. Dar cât de slabi suntem adesea și

cei ce ne socotim imuni față de orice tentativă a vieții. Și cum ne fuge de sub picioare terenul, pe care îl socotim atât de solid, că-l vom putea călca, umblând pe picioarele noastre, fără teamă de poticnire.

În noi se dă o neostolită luptă, „că trupul poartă împotriva Duhului iar Duhul împotriva trupului și aceștea se împotrivesc unul altuia”, cu o dărgenie fără pereche. Duhul, sufletul din noi năzuiește spre înălțimile albastre, spre patria lui, de unde a pogorât să se sălășluiească în noi, cari „suntem casa lui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu locuiește întru noi” (Corint. 3, 16;); — iar trupul trage la vale, spre pământ, unde își are mulți aliați puternici și îndrăzneți, cari fac lupta inegală, câtă vreme prietenii sufletului sunt acolo, departe.

Năvala primejdiilor de viață duhovnicească, uneori e atât de mare Ispitele lumii sunt atât de multe și tari — pofta ochilor și trufia vieții — încât slăbesc puterile Duhului din noi. Din mândria sfidători ai împrejurărilor și ai mediului încunjurător, atinși de o săjeată neașteptată, slobozim aripile, prindem a ne aprofunda. Valurile amenință să ne înghită. Pe câți nu-l îngheață cu sărutul lor rece, tocmai când se găseau în bătaia razelor calde ale focului... Petru voia să meargă la Domnul său, dar în cale îl slăbește credința „văzând vântul tare-s'a înfricoșat” — și începe a se cufunda. Puterile lui nu-l mai ajută. Fără un sprijin era fiul pierzării. Atunci strigă: Nu mă lăsa, Doamne mântuește-mă! Și scapă, cu o înfruntare. Rugăciunea îl salvează. Slăbiciunile, roada duhului rău din om, se alungă prin rugăciune, — „acest neam nu iese numai cu rugăciune și cu post”, cu înfrânare și priveghere. Neodihna de o noapte aduce limpezirea gândurilor și potolirea simțirilor.

Doamne, de câte ori nu ne întâmpină pe cărările vieții primejdii de afundare. Ispitele de tot felul sunt atât de multe, de tari și neprevăzute, încât și fiirile cele mai hotărâte se înmoale, șovăie în fața lor. Dar de

Nunta Domniței Ileana.

Entuziasmul poporului. — Marele serbări dela Sina.

Cea mai mică Fică a marelui Suvoran, a răposatului nostru Domnitor Ferdinand cel Lăsal, și-a serbat Săm-bătă și Duminecă (25 și 26 crt.), căsătoria cu Archiducele Anton de Habsburg. Ceremonia căsătoriei s'a desfășurat în Sinaia, în cadre cu adevărat princiere. Felicitări și cadouri de nuntă i-au fost prezentate din toate colțurile țării grațioasei Domnițe Ileana, mai frumoasă, decât Ileana din povești.

La ceremonia nunții, recepțiile și celelalte arte sărbătorești, au fost invitați și au participat Guvernul, înalții demnitari civili și militari, șefii partidelor politice, în afară de rudeniile Familiei Regale și a Familiei Mirelui.

Veștile sosite despre felul cum s'au desfășurat serbările nunții, și entuziasmul simpatiei arătate de marele public tinerel Părechi Princiere, au impresionat plăcut cetățenii acestei regiuni, streini încă de asemenea manifestări deschise, de simpatie romanică. Fieci închise și rece a Ardealului îi atribuim noi și împrejurarea, că din această provincie s'au oferit atât de puține cadouri de nuntă, și că s'a dat atât de puțin expresie bucuriei pentru acest fericit eveniment din Familia Regală; când atât de bine este cunoscut sentimentul profund dinastic al populației românești, din provinciile de dincoace de Carpați.

Lipsită de tact și de bun simț a fost atitudinea Bisericii Rom.-Cath. atât de rigidă și neînțelegătoare, când nu a admis ca să se celebreze căsătoria religioasă după ritul Bisericii gr. or. careia aparține Principesa Mireasă și întreagă Familia ei. O Bise-

după negura lor umedă, în zorii unei dimineți, Hristos Domnul își întinde mâna, ca odinioară lui Petru, spre salvare, dacă strigi cu același duh de credință: „Doamne mântuește-mă”, — „nu ne duce în ispită, ci ne mântuiește de cel rău”.

Arhim.

rică creștină față de alta tot creștină trebuia să fie mai conciliantă, ales când știut este că interesele de apărare în România, în care Biserica gr. ort. este dominantă. Așa vede, că totuși aceia au dreptate, acuză pe catolici de confesionalism clericalism miop.

„Ziua Aviației” la Arad.

Filiala Arad a asociației pentru paganda Aviației a organizat cu lejul zilei Aviației o reușită serbă-
parc în grădina Prefecturii Județului.

Serbarea a reușit foarte bine din punct de vedere moral cât și terial. Fondul Filialei Arad s'a îndritulindu-ne nădejdele că nu pe mult vom fi în măsură să cumpărăm un avion al județului Arad scopul mai apropiat al Filialei din Arad fruntea căruia se găsește Dl. Gen. C. Bălăcescu, Comandantul Diviziei Cavalerie, care a reușit să trezească un viu interes pentru cauză, obținând un concurs eficient din partea d-ilor Dr. Gh. Șerban Prefectul Județului, Dr. A. Raicu ajutorul primar Orașului, Inginer Pizo Inspectorul vic al Regiunii, Inginer Mateescu rectorul Uzinelor Electrice, cărora se cuvine un cuvânt de mulțumire.

Cu organizarea serbării a fost creștinat un comitet compus din: Dr. A. Lazăr Subprefectul Județului, Malor Iovănescu V. Inginer Băescu, Dr. Botș Medic, care a do-

osteneală pentru reușita serbării. Să nădăjduim că publicul din Arad înțeleagător pentru operele de interes general, va păstra și în viitor aceste sentimente, pe care reprezentanții stul public, constituiți în diferite stațiuni cu caracter social, Doamne, Doamnă și Domni, le-au manifestat plin cu prilejul serbării arătate de sus.

Comitetul Asociației A. R. P. A. ne roagă să expirăm și pe această le mulțumiri tuturor acelor care contribuit la reușita serbării.

Deștepți și naivi.

(23)

(roman)

de: T. Cristea

Voicu se gândi, că a dat strechea între oameni și rase cu poftă privind tinuta rigidă și oficială a tuturor invitaților. Ar fi avut poftă să stea cu cineva de vorbă, liber și neștergherit de atmosfera aceasta apăsătoare de marionete înfipite țapăn în gulere scrobite. Urechea îi fu izbită de cuvânt românesc într'un grup unde erau și d-nii ofițerilor. Se apropie și își făcu de lucru în apropierea grupului. Observă în mijlocul ofițerilor pe contabilul și totodată casierul și directorul băncii „Polana”, românul înimos Ursu.

Discuția se lăsase pe chestiune națională. Ursu era cunoscut în tinut. Român înflăcărat și satornic în credința lui, nu da un pas înapoi și vorba lui — i-ar fi spus și împăratului ce crede — spusese locotenentului român Grofu, pe care îl cunoștea mai de mult, că ar fi încântat să-i vorbească românește și nu ungurește. Un sublo-

coțenent sas, Schnürer, intrase în discuție nechemat de nimeni și fiindcă pricepea bine limba românească se adresase agresiv civilului:

— Acolo la Valahia să te duci dacă vrei limba ciobanilor tăi.

Ursu se îndârji și fără să țină seama de locul și societatea în care se găsea, se adresă sasului:

— Dumneata nu ți-a cerut nimeni părerea, fiindcă ți-al dat-o însă, îți răspund eu: Valahia e țara celor cari locuiesc acolo și eu acolo n'am ce căuta; aci sunt la mine acasă și stăpânesc pământul acesta mai înaltele de toate popoarele celelalte!

Schnürer deveni furios, dar se stăpâni și rase în chip de batjocură:

— Te trezești, că ești nepot de al valahului acela care cerșea prin sate, făcând pe nebunul și cântând din fluer ca un orpheu valah? Nemții noștri răd și acuma în părțile Sibiului, de

întâmplările cu jucăria valahilor de a revoluția.

Ursu pricepu, că avea în fața lui un sas. Răspunse calm dar usturător, privindu-l picioarele deșirate.

— Nemții dumneata din părțile Sibiului ar face mai bine dacă și-ar rade de picioarele lor de cocostărc.

Ofițerul își privi în mod reflex cismele strălucitoare de lac, apoi roșu la față, vru să ridice mâna și spuse civilului:

— Ești un dobitoc.

Ursu ridică pumnul și vru să isbească, dar în clipa aceasta locotenentul Grofu, observă gestul și prinse brațul civilului, oprindu-l mișcarea. Voicu fu dintr'un pas lângă Ursu. Era hotărât să isbească. Avea pumnul în cordați, dar când ridică privirea, întâlni ochii blânzi ai fetiței pe care o adora, ochii Grațianei, cari îl priveau cu duioșie. Se înroși și descleștă pumnul.

Total se petrecu cu lățeala fulgerului. Muzica execută un vals și începuse dansul așa, că incidentul trecu neobservat. Locotenentul Grofu îl luă

de braț pe camaradul său sas și torcând capul cu dispreț pe contul lui Ursu, îi spuse, plecând:

— Ești nebun, domnule Ursu.

— agăți de un ofițer împărătesc?

— Fiți-ar împăratul al dracului mormăi civilul în urma lor.

Voicu privi plin de admirație ochii albaștri ai vecinului și simți voia să sărute părul albastru al do-nului Ursu. Îi luă mâna și i-o strânse cu putere la piept.

— Tu ești Voicule? — obse-

Ursu.

— Eu, nene Liță.

— Văzuși ce obrasnic era ro-

gatul?

— Renegații sunt toți obras-

— aprecie Voicu — dar dumne-

nene Liță, te-ai purtat ca un vite-

Nu se mai despărțiră toată noap-

Privă cu interes dansul, apoi se-

traseră în altă sală a birtului și se-

zați la o masă într'un colț, cioc-

laolaltă multe păhărele de vin.

Voicu își vărsă tot amarul din

fiet și Ursu se înduioșă, se entuzia-

și se îndârji în aceeași măsură, că

Instalarea Comisiunii Interimare la Primăria Municipiului

Comisia Interimară a Municipiului Arad, numită de Ministerul Internelor, în compoziția exactă, anunțată de noi, a fost instalată Sâmbătă la 25 Iulie a. c. prin dl. Insp. general Iulian Peter, șeful Inspectoratului regional administrativ de îndrumare și control, din Timișoara (Postul Director Ministerial), asistat de dl. Dr. G. Șerban, prefectul județului.

După ce s'a cîtit ordinul de dizolvare a fostului Consiliu al Municipiului, și de numire a Comisiei Interimare, membrii prezenți din Comisia Interimară (absenți erau numai dnl. Dr. Emil Velicu și Dr. D. Faur) au depus jurământul.

Dl. Insp. general Iulian Peter, a ținut apoi o cuvântare, insistând asupra neajunsurilor influenței politice asupra administrației publice și arătând rolul important, cel al orașelor în progresul general al țării. Recomandă Comisiei Interimare, ca, conștient de rolul civilizatoric și de promovare a culturii, pe care l'au orașele, să dea o atențiune deosebită tuturor problemelor, cari promovează dezvoltarea acestui frumos oraș, și cari duc la bunăstare și mulțumirea populației atât de chinată de multiplele forme ale crizei economice de azi.

Dl. Pref. Dr. Gh. Șerban în cuvântarea-l amplă și tehnică stăruie în detalii asupra problemelor principale, de cari va trebui să se ocupe conducătorii Primăriei, asigurând Comisia Interimară de întreg concursul său, în realizarea tuturor gândurilor bune, pe care le vor purta intereselor acestui oraș. Vorbirea dlui Prefect Dr. Șerban, succintă dar care atinge toate problemele importante, cari privesc gospodăria orașului a fost o plăcută surprindere pentru ascultători, căci nu se aștepta, că Dsa care nu e de multă vreme locuitor al acestui oraș, să ne cunoască atât de bine și de temelnic.

A luat apoi cuvântul inimosul președinte al Comisiei Interimare, dl. Dr. Cornel Radu, care cu avântul lui tineresc a ținut o cuvântare, în care a schițat un frumos plan de activitate, care a produs o atmosferă de înălțare. Dăm în alt loc în întreaga ei extensiune aceea vorbire.

că îl despărteau treizeci de ani. Găsim cuvinte înțelepte ca să întărească credința românească a tinerului prea decepționat de realitate.

— Nu trebuie să-ți amărăști inima și nu trebuie să desnădăjduiești când vezi ticăloșii bătăcindu-se în mocirla lor. Nu toți sunt la fel, cum nu toți cei ce apar pe scenă joacă rol în piesă. Unii au rol, dar cel mai mulți sunt numai decor, umplutură, așa cum scrie în carte: popor, armată. Plebea aceasta n'are nevoie de calități, e numai figurantă și își câștigă pâinea ca figurantă: halna. Dar piesa însăși e jucată de artiști. Așa e și în viață. Figuranții sunt mulți și ei ascultă numai de interesele lor, dar artiștii de seamă, cei cu o misiune, cu un rol, sunt puțini. Și tocmai fiindcă sunt puțini e mai grea viața lor. Ei sunt siliți să muște din toate amărăciunile vieții, pentru că numai gustând din aceste amărăciuni își pot cunoaște măsura puterii lor și însemnătatea misiunii pe care o au. Nu-ți aduci tu aminte, Voicu, de cântarea unchiului tău: Din tinerețele mele, multe patimi se luptară cu mine.?

Dl. Dr. Aurel Raicu, prim ajutorul de primar, declară, că deși fosta delegație permanentă a fostului Consiliu de Administrație al Municipiului, a găsit că felul cum a fost dizolvat Consiliul e ilegal, nu stăruie asupra convingerii acelei delegații, care își va căuta pe căile legale dreptatea, aceasta pentru a nu produce nota disonantă în atmosfera ridicată, produsă de cuvântările auzite. Dsa spune că are toată încrederea în noua Comisie Interimară, atât în ansamblu cât și separat în fie care membru al ei; și are convingerea că munca constructivă întreruptă de schimbarea obvenită la conducerea Primăriei, va fi continuată. Dorește succesorilor spor la muncă și isbândă deplină.

Aceste cuvinte calde ale dlui Raicu au făcut o excelentă impresie; ele trădau pe omul cult, pe omul superior care se știe ridică peste interesele politice atât de trecătoare, peste a căror barieră Dsa întinde o mână înțeleaștoare, celor chemați de a continua servirea intereselor obștești permanente. Dsa a participat apoi și la masa comună, pe care au luat-o membrii Comisiei Interimare împreună cu d-nii Insp. general Iulian Peter și Prof. Dr. Gh. Șerban. Asemenea maniere impun ele fac cinste celui ce le are.

Nouă ne face o deosebită bucurie să putem raporta publicului nostru cetitor, că schimbările la Primărie s'au întâmplat la nivel necunoscut, fără proteste și scene dramatice, cari, ca să fim sinceri, nici nu mai impresionează pe nimeni.

Siminic

DE LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI. Abonații nostri în restanță cu plata abonamentului pe jumătatea de an expirată, sunt rugați cu o deosebită insistență a-l achita de urgență. Abonații nostri trebuie să aibă în vedere, faptul că nu li s'a cerut abonamentul înainte, și greutățile cu cari luptăm pentru a le da un ziar cu adevărat românesc. Deci, achitați de urgență abonamentul restant.

Îți aduci tu aminte cu câtă fală spunea el câteodată: În mulțesme doamne numărul vrăjmașilor mei, ca să-mi cunosc puterea?

Voicu se simțea în apele lui. Amintirea unchiului îl era sfântă și cine îl vorbea despre părințele Grigorie i-ar fi câștigat inima, chiar dacă îl era vrăjmaș. Se întinse, așa în două, un chefulor, care ținu până târziu noaptea. Cântărea cântece bătrânești, cântecile cari îl plăceau părintelui Grigorie și se simțeau deopotrivă fericiți și mulțumiți.

Nenea Liță era numai suflet. Un avocat îl întrebă, că de ce nu-și caută de treburile lui și își face neplăcere cu naționalismul lui, nenea Liță îl privise piezis și îl răspunse batjocoritor:

— Fiindcă am, măi nepoate, atâta suflet, că ași putea să dau din el și la câini.

Advocatul pricepuse cine erau câinii, dar nu îndrăsnise să răspundă. Viața lui nenea Liță era atât de curată, că nici cu gândul nu-l putea cineva împușca, că ar fi avut cândva vre-o slă-

Incă unul...

Svatopluck Hudja.

Ziarele din Praga ne aduc o veste dureroasă: Svatoopluck Hudja a încetat din viață.

Cehoslovacia a pierdut un fiu ales, neamul românesc un prieten sincer și entuziast. Publicul românesc îl cunoaște prea puțin, ca să nu zică de loc. Și dintre cei cari îl cunosc, mulți îl cunosc numai ca scriitor cu renume mondial. Prea puțini știu că împreună cu abatele Zavoral a desfășurat o activitate remarcabilă pentru prizonierii români, vorbindu-le de trecutul neamului nostru, înfrățindu-i și întărindu-le credința în ziua promisă de Domnul tuturor neamurilor obidite.

Îi era drag neamul nostru încă de pe băncile Universității. În subsolurile Budapestei s'a întâlnit cu slujitorii Iridentei române și a aflat dela ei toată tragedia noastră. Atunci (1905) a scris o poezie închinată neamului. În volumul său, de versuri „Pași peste veac” premiat de Academia din Praga figurează și aceasta poezie. O redăm în traducere românească pentru a se vedea sentimentele de care era animat față de neamul nostru.

Neamul românesc

Belșugul holdelor tale
Odinioară l-au răvnit
Și-l mai răvnesc și azi dușmani
O mie — gloale n'raite.

Roi-au ca lăcustele
Oștiri dușmane n'fara ta;
Genunchii nu ți i-ai plecat
Împiorându-le n'durare.

Luptatu-te-ai vilejește,
Ogoarele apărându-ți
Rușine au cules dușmanii
Doritori de glorie multă

Eron neam! Laudă-ți-aduc.
Lucească-ți cu tărie n'veci
Astrul ce ți l-a dat Domnul
Atotputernicul din cer.

Români sus inimile!
Aproape-i ziua promisă
De Domnul izbăvitorul
— Umili-se vor trușăzii ..

Luptă-te și crede n' Domnul. Credem potrivit s'adăugăm și o notiță biografică.

Svatoopluck Hudja s'a născut la 1885 în orașul Brno dintr-o familie de nobili. Liceul l-a început la Viena. Fiind eliminat pentru crima de a fi rostit „Finis Austriae” într-o discuție cu co-

legii, a trecut la un liceu german din Budapesta la 18 ani se înscrie la Facultatea de litere. La 22 de ani se face cunoscut printr'un ciclu de articole asupra trecutului Boemiei. Publică apoi un roman cu caracter politic, bine încheiat, cu eroi admirabili studiați și reliefați. Celebritatea și-o câștigă în volumul său de versuri „Pași peste veac”, încununat cu premiul național de către Academia din Praga (1909) cu romanul filozofic „Omul” — tradus în 10 limbi — celebritatea lui trece hotarele țării

Împreună cu Masaryk Benes și alții, a lucrat din toate puterile pentru desătușarea neamului său.

Ultimele zile și le-a petrecut la moșia sa de lângă Brno — un colț de raiu — înconjurat de dragostea concetățenilor săi.

Ca student la Brno, am fost adeseori invitat împreună cu ceilalți colegi români la moșie. Ne ruga să-l cântăm cântece românești. Cu ochii plini de lacrimi asculta plânsul doinei noastre.

„Iubiți-vă neamul tineri — ne spunea lăcrămând. Doina voastră e o comoară.

Aceasta e în linii largi viața aceluia ce-a fost Svatoopluck Hudja pe mormântul lui proaspăt depunem o lacrimă sinceră și caldă ca și sentimentele sale față pe noi și ne închinăm nemuririi lui.

Ing. Traian Tudor

Deschiderea camerei de comerț româno-ungară din Budapesta

Luni s'a ținut la Budapesta ședința de deschidere a camerei de comerț româno-ungară. Au luat parte la această ședință, toate persoanele marcate ale vieții economice ungare și un număr însemnat de delegații ai ministerelor de Agricultură și Comerț; precum și reprezentanții Legației Române. Cuvântul de deschidere a fost rostit de către dl. Gratz, ministrul de externe și președinte al comitetului pregătitor, care a arătat scopurile și însemnătatea noului instituții. S'a citit apoi statutele și după aceea s'a procedat la alegerea comitetului. Președinte a fost ale dl. Gustav Gratz, iar membrii dnl. Francisc Gherin, membru al Camerei Magnaților, Roland Hegedus fost ministru de finanțe și contele Max Moyos membru al Parlamentului. Ca director girant, a fost ales dl. Alexandru Knob. S'au trimis apoi telegrame de omagii dlui Valentin Bibescu președintele Camerei de Comerț română ungare din București și dlui Grigorcea ministrul României la Budapesta.

Beutura nu-l plăcea, dar sta bucuros la un păhăruț de vin, când se nimeria să-i atingă cineva coarda simțitoare. Iar coarda lui simțitoare era visul unei împărății mari a românilor și moartea ungurilor.

Cu părințele Grigorie fusese bun prieten și din prietenia aceasta isvora o dragoste deosebită pentru nepotul părintelui Grigorie. Voicu era nădejdea lui. Credea și el cu dinadinsul, că Voicu n'avea să fie un vânzător de neam. Privea năsdăvănile lui cu surisul pe buze și cu încrederea, că așa trebuie să fie: să-și facă băiatul de cap până e tânăr, ca să cunoască viața și oamenii. Avu loc și un incident neînsemnat. Voicu entuziasmat începu să cânte marșul „Pe al nostru steag”, iar dela o masă vecină un ofițer strigă provocător:

— La Valahia, acolo să cânti!

— Are să vină Valahia pe aici cândva, n'ai teamă! — îl răspunse Voicu prompt.

Răspunsul indignă pe consumatorii dela masa vecină și începură să vocifereze, dar un nou clardaș săltăreț amuți incidentul și oamenii își văzură de păharelele lor.

(Va urma).

Fotografii

artistice, inecseptionabile, și fotografiile
format carte postală, pregătește cu
cele mai efține prețuri,

Nagy Géza

atelier fotografic, Arad, B-dul Reg.
Maria No. 8. vis-à-vis de Prefectură
unde se află de vânzare și fotogra-
fiile M. S. Regelui Carol II.

Primăria comunei Chișineu Criș.

No. 1084/1931

Publicațiune.

Rămânând fără rezultat licitația No. 820/1931 primăriei comunei, conform ordinului No. 187607/1931 O. C. L. se publică o nouă licitație cu termen scurt pe ziua de 15 August 1931, în localul primăriei cu respectarea dispozițiilor cuprinse în art. 88-110 din L. C. P. respective normelor din jurnalul Consiliului de Miniștri No. 581 publicat în monitorul oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

1. La orele 8 pentru furnizarea rechizitelor de birou.

2. La orele 8 și jum. pentru furnizarea articolelor de luminat.

3. La orele 9 pentru furnizarea registrelor și imprimatelor necesare Primăriei pe anul 1931.

4. La orele 9 și jum. pentru furnizarea mobilierului și repararea celui existent.

5. La orele 10 pentru repararea telefonului și sonerilor.

6. La orele 10 și jum. pentru repararea căruțelor, harnașamentului și potcovitul cailor com.

7. La orele 11 pentru compactarea cârților de legi.

8. La orele 11 și jum. pentru construirea unei căsuțe pe locul târgului pentru facerea biletelor de vite.

9. La orele 12 pentru construirea și repararea podurilor și fântânilor din interiorul comunei.

10. La orele 16 pentru furnizarea articolelor de armament și rechizite necesare polițiștilor.

11. La orele 16 și jum. pentru furnizarea alor 5 vag. piatră spartă necesară pentru întreținerea drumului dela intrarea la târgul de vite.

12. La orele 17 pentru repararea drumului către biserica ort. rom.

13. La orele 17 și jum. pentru construirea latrinelor dela școala primară de Stat.

14. La orele 18 pentru renovarea abatorului comunal.

15. La orele 18 și jum. pentru furnizarea pletrei necesare precum și executarea lucrărilor de pavare a sectorului I. conform devizului și planului întocmit.

16. La ora 19 pentru repararea fântânelor și valalelor din hotar.

Caetele de sarcini se pot vedea zilnic la primăria comunei în timpul orelor oficiale.

Licitațiile se vor face prin oferte închise și sigilate.

Concurenții pentru a fi admiși la licitațiune vor trebui să depună în fața Comisiei de licitații deodată cu oferta și garanția de 5%, din prețul oferit în numerar sau în efecte garantate de Stat.

Ofertanții comercianți și industriași vor trebui să producă acte doveditoare, că au firmă înscrisă la Tribunal.

La caz de nereușită a vreunui dintre licitațiile de mai sus a II-a licitație se va ține în ziua de 20 August tot în locul și orele fixate mai sus Chișineu Criș, la 24 Iulie 1931.

Primar
Ioan Memetea

Notar
Ioan Ardelean

Nr. 2489-1930.

Publicațiune.

Rămânând fără rezultat prima licitație, Primăria comunei Șiria publică din nou licitație pe ziua de 5 August 1931, orele 9 a.m. în localul Primăriei, pentru construcția unui closet în locul târgului, în valoare de 15.000.-Lei

Ofertele închise și sigilate se vor depune odată cu garanția de 5%, în numerar ori efecte garantate de stat la comisiunea de licitații.

Devizul și caietul de sarcini se pot vedea zilnic în orele de serviciu la notarul comunal.

Șiria, la 15 Iulie 1931.

Primăria.

România

Primăria com. H. Bodrag.

No. 228/1931.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Hodoș-Bodrog ține licitație publică în ziua de 5 Septembrie 1931 oarele 10 a. m. pentru vinderea nulelor de salcie de pe teritoriul comunal de lângă malul Mureșului, bune de împletit coșuri.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 din legea contabilității publice au oferta închise și cu depunerea garanției de 5% în numerar.

Intrucât prima licitație va rămânea fără rezultat a doua licitație se va ține la 26 Sept. 1931 oarele 10 a. m.

Hodoș-Bodrog la 25. Iulie 1931.

L. S. Primăria.

Judecătoria mixtă Lipova.

Nr. G. 1623/2—1931

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat judecătoresc, aduc la cunoștință publică cumcă lucrurile următoare și anume: Mai multe mobile de casă și alte obiecte îngrate în procesul verbal de sechestrul Nr. de mai sus sub poz. 1-57, cari în urma deciziei Nr. 1496/2 și 1497/2-1931 a judecătoriei mixte Lipova, s'au executat în favoarea executorului Viliam Welsz repr. prin adv. Dr. Tiberiu Baar împotriva executorului dom. Lipova, pentru încasarea creanței de 60.000 Lei capital și accesori și cari s'au prețuit în suma de 46.260 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni se fixează termenul pe ziua de 3 August 1931 ora 3 p. m. în comuna Lipova Nr. 16, și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea că lucrurile sus-amintite vor fi vândute celor care dau mai mult pe lângă solvarea în bani gata.

Dat în Lipova la 4 Iulie 1931.

delegat judecătoresc.
Indescifrabil.

Vă rugăm achitați
a b o n a m e n t u l !

Judecătoria Rurală Buteni secția cf.

No. 995 | 1931 cf.

Extractul din publicațiune de licitație.

În cererea de execuție făcută de urmăritoarea firmă Cassa Agricolă de păstrare Arad-Cenadană s. a. din Arad, contra urmăriților.

Judecătoria rurală Buteni secția cf. a ordonat licitațiunea execuțională asupra 1/2 părți a imobilelor cuprinse în prot. cf. No. 18. 195, 308, 364 sub No. de ord. A. I. 1, 2, 4, 7, A. I. 2, 3, A. + 1 A. + 1 No. top. (47. 48), 326, 384, 636, 336, 378/ b, 327 ca porțiunea de proprietate alui Palade Ana căs. Tautan Joan și anume asupra,

1/2 părți a imobilului	No.	top.	(47. 48)	în preț de strigare	5025 Lei
1/2	"	"	"	326	563
1/2	"	"	"	384 /d	375
1/2	"	"	"	636	563
1/2	"	"	"	336	563
1/2	"	"	"	678 /b	563
1/2	"	"	"	327	563

asupra imobilului cuprins în prot. cf. No. 191 a comunei Rănușa sub No. de ord. A + 1 No. top. 311 în preț de strigare 15.000 Lei și asupra 1/5 părți a imobilului cuprins în prot. cf. No. 214 a comunei Rănușa sub No. de ord. A I. 1 No. top. 307 ca porțiunea de proprietate alui Tautan Joan în preț de strigare 3000 Lei, pentru încasarea creanței de 120.000 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 26 Iunie Septembrie anul 1931 ora 3 d. m. la casa comunală Dezna și la ora 6 d. m. la casa comunală Rănușa.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât cel al strigării.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § legea LX, 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunere, Judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX 1881, § 21 legea XL. 1908).

Dacă nime nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală ce a oferit. (§ 25 XLI 1908).

Data în Buteni, la 12 Iunie 1931.

Judecător:

Dr. Erdős m. p.

dir. cf.

Koczka János m. p.

Pentru autenticitate: I. Frenț.

Avis

In atențiunea

doamnelor și domnilor

Cu onoare aduc la cunoștința preșosului public — doamne și domni, — că mi-am transformat prăvălia după toate cerințele igienei, am la dispoziție bune puteri de muncă și având în vedere grelele împrejurări de azi, pe lângă serviciul de primul rang cel ofer publicului, **mi-am redus simțitor prețurile.** Din aceste prețuri, cel fără lucru, beneficiază de 50% reducere.

Barbierit: 12 Lei, tuns 20 Lei.

Tunul doamnelor 15 Lei

Rog sprijinul onor. public.

IOSIF SZEILER

1-4 barbier și frizer. Palatul Minorilor.

FABRICA DE STAMPILE

STAMPA

Karczagl & Illin

Fabr. de stampile—Tipografie în relief

ARAD Str. Brătianu No. 13

Vis-a-vis cu poșta.

1-3

Schimbul aurului pe cel mai
urcat preț al zilei

**Zinner, ceasornicar
și bijutier,**

Arad Str. Meșianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii
pe lângă o garanță de 2 ani.
Verighete de AUR, bijuterii și
diferite ceasornice, cu cele
mai efține prețuri.

Renomita concertistă

Cornelia Tátray

diplomată din streinătate, și distinsă
profesoară de muzică și
profesoară de pian

începe cursuri individuale

— și în grup. —

Metodă simplă, bel-canto absolut,
deosebită tehnică de respirat.
Anunțări înainte de masă dela 11-12
și după masă dela 5-6. Onorarii
modeste.

Adresa: Strada 29 Decembrie No. 2. et. I.

Cele mai efține verighete de aur

ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la

REINER IOSIF

ceasornicar și bijutier

ARAD, str. PIRICI 3. În dosul Teatrului.

No. 108 3-24.

Invalid Gheorghe Kelemen

Întreprindere p. tăiatul
lemnului cu motor

un Vagon 250 Lei

Arad, str. Gener. Coanda 60.

No 284 1-1.

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura
cu cele mai efține prețuri și cu cârticica „CNNSUM” la

CSÁKY ceasornicar
și bijutier,

ARAD

peste drum de
biserica
LUTHERANĂ

Programul de muncă al Comisiei interimare

ogii fostului Consiliu. — Ameliorarea apei de beut. — Canalizarea Mureșului mort. — Așezămintele sanitare. — Problema șomerilor. — Raționalizarea muncii funcționarilor. — Câteva cuvinte către cetățeni.

CORNEL RADU: ...Facem aci legământ solemn, că atâta timp cât vom sta în fruntea municipiului, vom munci desinteresat și cu râvnă.

Discursul Dlui Dr. Cornel Radu.

Domnule Inspector Regional,
Domnule prefect,

numele Comisiei Interimare cu dăruie prezidenție am fost onorat de Guvernul în fruntea căruia stă profesorul Nicolae Iorga lăucea gândirei și creaturi Românești, mulțumesc pentru cuvintele de urare pe care le-ați rostit aci. Tăgăduim, că Vom angaja toată efortul nostru de muncă și tot efortul de care dispunem pentru a putea achita cât mai bine de datoria noastră ce ne-am asumat. În lămurirea misiunii, însă în actualele împrejurări economice atât de precare și de dificilă între cari și unele din delaturare reclamă nu numai o asidă și desinteresată din par- noastră și adeseori și sprijinul recușit al organelor care au men- de a urmări activitatea noastră și a armoniza cu interesele Statului. Și dacă Dv. Domnule Inspector Gene- și Domnul Prefect sunteți repre- anți cel mai apropiat al autorității la a căror încredere și sprijin dem avizați vă rugăm a ne acorda concursul Dv. pentruca municipiul a cu a cărei vremelnică condu- am fost încredințați să se bucure o bună și chibzuită gospodărie. las sprijin îl solicităm și Dv. par- entari al județului nostru căci co- rarea Domniilor lor nu poate de decât foloase reale interesului desc. Apelul nostru se îndreaptă în ebi către acel Dni deputați și se- ri, cari și până acum au fost ocupați de diversele probleme vi- ale comunității noastre. Experi- și autoritatea Domniilor lor ne ușura mult sarcina noastră și va darul de a da în unele ches- soluțiunile cele mai potrivite.

Elogii fostului Consiliu.

onorată asistență. Nu pot scăpa tui de a aduce cu aceasta oca- le cele mai sincere elogii Consiliu- comunal disolvat și mai ales fos- l primar Domnului Dr. Luțai cu o energie fără seamă și o eperie discutabilă a atacat cele variate probleme ale vieții comu- . Activitatea Domniilor lor deși ilită la critică ca de altfel e activitate omenească, în direc- edită a marcat un progres in- atabil, punându-se mândri cu u- realizări monumentale. Tot acea- consiliu îi revine meritul de a iniția lălmia o sumă de întreprinderi de a augmenta veniturile or- noastre, în general cei 2 ani și itate cât au condus chestiunile micipiului, fostul consiliu s'a ar- animat de o mare dorință de în- ure pentru care merită toată lauda ecunoștința cetățenilor.

la toate acestea onorată asistență, și rămân încă o sumă de pro-

bleme ce să pun înaintea noastră așteptând o rezolvare urgentă. Le voi înșira aci pe cele care le cred mai importante nu pentru a face o expu- nere de program, căci program defi- nitiv fixat nu avem, ci mai mult pen- tru a trasa liniile generale ale preo- cupărilor noastre din viitor.

Chestiunile ce se vor rezolva.

Onorată Asistență! O gospodărie solidă și rațională făcută este carac- terizată prin perfectă întreținere și u- tilizare a tuturor componentelor sale dela imobilul cel mai valoros și până la cel din urmă petec de pământ sau dependență de valoare redusă. Gospo- darul care își repară și-și vâruște a- nual casa lăsând în schimb în păr- sire dependențele sau în părajire te- renul său de arat, nu poate fi un bun gospodar. Tot așa se pune chestiunea atunci când este vorba de adminis- trația unei gospodării, de proporținea aceleia unui oraș. Conducerea unui oraș pentru a nu cădea în greșala gospodarului cu casa frumos vărută, dar cu grajdul ruinat, trebuie să se ocupe cu același grijă de toate car- tierele sale începând dela centru și până la cel mai departe colț de stradă, căci până atunci când există stradă neîngrijită fie ea cât de departe de centru, până atunci locul din inima orașului este tot de așa de lipsit de bun gust precum lipsit de farmec este un palat pompos înconjurat de o im- prejmure în ruină. Ori dacă faceți o plimbare din centrul orașului nostru spre periferie veți încerca același de- ziluzie pe care am schițat-o mai sus.

Se va da o atenție deosebită suburbiilor.

Este deci de absolută necesitate să se dea atenție cuvenită suburbiilor și a le ridica cât mai grabnic din punct de vedere edilitar. Forțele noastre tre- bule să se concentreze în direcția a- ceasta cu toată vigoarea căci defec- tele edilitare nu au influență detesta- bilă numai asupra esteticii orașului, ci odată cu aceasta și asupra cetățe- nilor.

Ameliorarea apei de beut.

Dealtcum necesitățile de ordin sa- nitar, care așteaptă o lichidare sunt și ele multe din cele mai însemnate, cea mai importantă și urgentă din- tre ele pare a fi ameliorarea apei de băut. Este de notorietate publică că orașul nostru are cea mai proastă apă de băut din toate orașele Tran- silvaniei. Fostul Consiliu a început să se ocupe cu pro- blema aceasta fără a o putea soluționa până acum. Ră- mâne să se afle o modali- tate pentru a elimina și a- cest mare neajuns.

Canalizarea Mureșului mort.

Tot atât de important pare a fi și problema canalizării Mureșului mort, care este un focar nesecat de infecție constituind o adevărată rușine pentru Municipiul nostru.

Așezămintele sanitare.

O deosebită atenție trebuie dată a- șezămintelor sanitare înzestrând cu tot utilajul necesar și punându-le într'o stare optimă de funcționare, căci nu- mai astfel vor putea corespunde sco- pului urmărit. Economiiile efortate la acest capitol nu le considerăm cătuși de puțin raționale. Criza economică financiară în care s'a sbate astăzi Bătrâna Europă a avut și o să aibă încă ur- mări din cele mai funeste, cu reper- cusuni puternice, asupra echilibrului nostru social.

Problema șomerilor.

O masă imensă de șomeri populează astăzi toate orașele țărilor Europene trăind în cea mai neagră mizerie, tâ- rândându-și existența în cele mai mari pri- vațiuni și în cele mai detestabile împre- jurări fizice și morale. Pe lângă armata acestor nenorociți vegetează, o alta ar- mată puțin mai privilegiată, căci are asi- gurat puțin pâinea de toate zilele în schimb și aceasta pentru ca să-și poată agonisi hrana lor sărăcăcioasă, sunt siliți să tragă în bordeii întunecos și murdar și astfel sortiți să cadă cu dușumul prada tuberculozei, tovarășă fidelă a mizeriei. Putem oare azista ca părinți al comunei impasibili la chi- nurile semenilor noștri? Nu, nu pu- tem sta cu mâinile încrucișate. Trebuie să activăm cât mai energic și cât mai grabnic, și deoarece puterile oficialității sunt insuficiente pentru a lua lupta cu succes, este necesar să angajăm în a- ceasta luptă și inițiativa particulară a- flând modalitatea de simplifica și coor- dona activitatea societăților filantropice existente.

Probleme Culturale.

Avem datorită de a ne ocupa tot atât de intensiv și de problemele școlare. Funcționează și astăzi școli primare și secundare, plasate în localuri ab- solut necorespunzătoare, cari servesc ca focare prielnice pentru disenarea tuberculozel.

În același timp controlul medical al școalelor primare cere și el o regle- mentare urgentă.

Nu vom putea evita nici preocu- pările de ordin cultural, să impu- nem încurajarea tuturor inițiativa- lor particulare în răspândirea cul- turei îndreptând activitatea noas- tră îndeosebi spre suburbiile care au cea mai mare nevoie de lumină. Somptuosul Palatul Cultural trebuie să devină centrul activității cultu- rale a municipiului, un organ de

inițiativă activă și rodnică, în toc- mai ca opera de răspândire a cul- turei să angajeze toți intelectualii dornici de muncă și capabili de entuziasm.

Raționalizarea muncii funcționarilor.

În interesul unei bune gospodării, vom fi nevoiți să studiem și problema raționalizării muncii funcționarilor cât și a întreprinderilor de tot soiul pen- tru a scoate masele de randament posibil.

Și astfel ași putea mult timp să enumăr chestiunile cari cer a fi stu- diate și rezolvate. Ori care ar fi însă și ori cât vor fi ele nu vor putea fi soluționate în mod prompt și rațional decât atunci, când funcționarii admi- nistrativi și tehnici al Primăriei își vor face complet datoria. Lor mă adre- sez, dela cel mai umil la cel mai mare în grad cu rugămintea de a se debarasa de ori ce considerațiuni lăaturalnice, fie de ordin personal fie de ordin po- litic și în deplină armonie să mun- cească fără precupețire, pentru ca lu- crările să decurgă în mod normal. Țin să observ ca urmare acestui apel nu este numai în interesul public, ci este în același timp și în interesul funcțio- narilor însuși.

Către cetățeni!

Imi rămâne încă de rostit câteva cu- vinte cetățenilor cari astăzi așteaptă cu încredere dublată de nerăbdare a realizării noastre, ce alta le-ași putea spune decât acela ca să nu aștepte blefi oameni muritori la minuni care în câteva zile sau clipe să remedieze toate relele și lipsurile. Asemenea mi- nuni nici noi precum nici alți oameni muritori nu pot face, cu atât mai mult că suntem legați de un buget a cărui surse nu le cunoaștem încă și pe care nu noi le-am întocmit. În schimb facem aci un legământ solemn că atât timp cât vom sta în fruntea gospodăriei vom munci dezinteresat și cu râvnă, urmă- rind scopul final și cel mai din urmă al acestor urbe fără deosebire de na- ționalitate sau religie, să-și aibe unde-și odihni în liniște corpul trudit de obo- seile zilei, să-și aibe asigurată hrana fizică ca și intelectuală, iar în caz de boală asistența medicală ireproșabilă. Și dacă Atotputernicul ne va ajuta să izbândim, ne putem retrage cu con- știința liniștită ca unii ce ne-am făcut datoria.

Recolta de păioase este excelentă

Ministerul agriculturii a întocmit ur- mătoarea situație agricolă a țării, pe ziua de 20 Iulie a. c.:

Secerișul păioaselor continuă în în- treaga țară, în condițiuni favorabile, timpul fiind foarte prielnic străngerii recoltelor. Rezultatele secerișului con- tinuă evaluările făcute înainte de re- coltă. Porumbul și celalalte prășitoare, se prezintă în condițiuni excepțional de frumoase și se poate conta pe o recoltă foarte abundentă, mai ales da- că condițiile meteorologice se vor men- ține tot atât de favorabile, ca și până în prezent.

Starea pomilor variază foarte mult dela regiune la regiune și poate fi ca- racterizată, în general, ca satisfacă- toare. Nucii și prunii vor da o recoltă sub mediocră în regiunea carpatină a Munteniei, în Basarabia de Nord, Bu- covina și unele județe din Transilvania (Hunedoara, Alba, Sălaj, Maramureș) în restul țării recolta va fi destul de bună.

Viile promet o recoltă abundentă în Transilvania și mulțumitoare în vechiul Regat și Basarabia. Bolile criptogamice au cauzat relativ puține pagube.

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

August

are 31 zile

Mășalar

1931. Zilele săpt.	Calendarul Iulian Indreptat	Calendarul Greg.	Soarele răsare apune
	Dum. IX după Rusalii, Evangh. dela Matei c. 14, v. 22-34; In vremea aceea, siliat Isus pe mucenicii Săi să intre în corabie...		
	Apostolul către Corinteni I, c. 3 v. 9-17; Fraților, ai lui Dumnezeu împreună lucrători suntem...		
Dumin.	2 Aduc. m. S. Ștefan	Portiancula	5.33 8.38
Luni	3 C. Isachie, Dalmat	Augustin	frumos
Marți	4 St. 7 coconi din Efes	Domnica	
Mercuri	5 M. Eusignie, s. Fabiu	Marta	cald
Joi	6 (+) Shimbarea la față	Sc. la față	
Vineri	7 M. Domeție, Narcis	Caletan	
Sâmbătă	8 Păr. Emilian, Triand.	Ciriace	

□ **Haosul dela Casa Cercuală.** In ziua de 29 Iulie c. un muncitor asigurat s'a prezentat la farmacia Casei Cercuale, cerând să i se execute un rețet medical. I s'a răspuns: *Nu sunt medicamente, până se comandă!* Cu alte cuvinte, omul bolnav și lipsit de mijloace să aștepte până ce dnl dela Casa Cercuală vor binevoi să comande medicamentele necesare. Răspunsul acesta, care frisează dobitocia, este icoana clară a spiritului ce domnește la Casa Cercuală, unde toți își văd numai de interesele lor. Nu ar fi bine să se ia măsuri? Ce zic autoritățile competente?...

□ **Achitarea salariilor funcționarilor publici.** Ministerul de finanțe a comunicat tuturor departamentelor că salariile funcționarilor se vor achita, de acum înainte după 20 ale fiecărui luni. Această măsură nu prea a mulțumit pe funcționari, din cauză că mulți dintre ei pleacă în concediu la 1 August și prin măsura ministerului de finanțe, ei se văd siliți a nu mai părăsi localitățile unde funcționează, din lipsă de bani. Domnii deputați ar trebui să intervină pentru menținerea până în toamnă, a actualului sistem de salarizare, adică la 1 a lunii. Atâta lucru merită și bieșii funcționari.

□ **Pelerinajele la sf. Mănăstire H. Bodrog împreună cu misiuni religioase, pentru înălțarea sufletească și îndreptarea morală a credincioșilor, încep și în acest an, ca și în anii premergători, cu praznicul Schimbării la față (6 Aug.) și continuă la Adormirea Născătoarei de Dumnezeu (15 Aug.) Tălerea capului sf. Ioan (29 Aug.), Nașterea născătoarei de Dumnezeu (8 Sept.), și la înălțarea sf. Cruci (14 Sept.). De astă dată misiunile religioase urmăresc restaurarea adevăratei vieți familiare, atacând păcatul feririi de a avea copii.**

Pentru zilele pelerinajului sunt aranjate bogate și variate programe religioase. Între timp se vor face cetiri și rugăciuni particulare, pentru trebuințele sufletești ale pelerinilor.

□ **D. Gabriel Puaux pleacă în concediu.** Zilele astea dl. Gabriel Puaux, ministru plenipotențiar al Franței, pe lângă guvernul român, va părăsi țara plecând într'un concediu de 2 luni. In cercurile diplomatice se vorbește că această plecare a dlui Puaux, ar fi definitivă urmând ca Dsa să ocupe un alt post, primind o însărcinare administrativă în colonii. După „Dimineața de Joi, d. Gabriel Puaux, care este în strânsă prietenie cu Tardieu, va părăsi definitiv corpul diplomatic și va intra în politica militantă.

□ **O nouă școală de canto în Arad.** Pentru viața artistică și muzicală a orașului nostru, o nouă școală, condusă de o persoană capabilă, lipsea. Efectele acestei lipse s'au văzut la concertele cari au avut loc în cursul anului acesta astfel că deschiderea școlii de canto de sub conducerea profesoarei Cornelia Tátray, este un real câștig atât pentru oraș, cât și pentru iubitorii de frumos.

□ **Neînțelegeri spaniole.** Adunarea națională s'a întrunit ieri, și și-a început lucrările. Președinte a fost ales profesorul Bosteiro un vechi și marcant membru al partidului socialist. Dreapta a propus ca imediat să se procedeze la alegerea unui nou președinte al Statului. Actualul șef al Statului dl Alcalá Zamora, a protestat energic într'un discurs primit cu vii aplauze, împotriva acestei propuneri declarând că este vorba de o înfrângere să provoace căderea regimului. Motiunea a fost respinsă cu o majoritate zdrobitoare.

Cu toate că după cele de mai sus, s'ar părea că în Spania, mișcarea revoluționară începută acum câteva luni, s'a liniștit și se continuă în parlament. Nu e așa. In săptămâna aceasta au grave turburări în Sevilla și Catalonia.

□ **Descoperirea unei rapsodii românești de Franz Liszt.** Dl. Octavian Beu primul secretar al legației române din Weimar a descoperit un manuscris ce cuprinde o rapsodie română compusă de Franz Liszt. Această rapsodie n'a fost cunoscută până acum și se pare a fi una din ultimele lucrări ale lui Liszt. E scrisă probabil în anul 1847, în timpul călătoriei marelui compozitor, prin Ardeal și țările românești. Compoziția e de o mare valoare artistică, conține un bogat material de jocuri și folklor muzical românesc minunat aranjate în formă rapsodică.

□ **Dr. Alexandru Verner, specialist în boli de piele și urolog, s'a mutat și consultă în str. Alexandri 11.** Röntgen, Diathermie, cură de Quartz, cosmetică.

□ **Exportul petrolului românesc a scăzut.** In ultimul timp s'a observat în portul Constanța o simțitoare scădere a exportului de petrol. Prin portul nostru se livrează zilnic pentru export, maximum 3-4 mil tone de petrol. Cauza acestei scăderi este faptul că sovietele au concesionat aprovizionarea unuia din statele unice care acum câțva timp se aprovizionau cu petrol dela noi. Sovietele ne concurează simțitor, livrând petrolul cu 10%, sub prețul mondial.

□ **Doctor Constanța Manta** specialistă în boli de femei și nașteri, fost medic secundar la institutul obstetric și școala de moașe, dă consultații dela 10-12 și 2-4 în str. Brăteanu No. 16.

□ **Export de fructe:** Camera de Comerț și de Industrie din Arad, face cunoscut, că este în posesiunea adreselor importatorilor de fructe din Cehoslovacia, Germania și Polonia, pe cari le ține cu plăcere la dispoziția celor interesați, dimpreună cu alte informațiuni în legătură cu aceasta chestiune

□ **Părți dintr'un schelet în curtea liceului „Moise Nicoară“.** Mercuri muncitorii angajați la lucrările de reparație a clădirii liceului, făcând săpături în una din curțile liceului, în vederea canalizării, a descoperit câteva părți dintr'un schelet omenesc. S'a anunțat imediat poliția care a dresat un proces verbal. Oasele sunt foarte vechi și nu e nici o mirare că au fost aflate, când e bine știut că pe locul unde este clădit liceul, înaintea a fost cimitirul orașului. Aceasta o spunem pentru liniștirea gazetelor minoritare care relatând faptul, anunțau că parchetul a început cercetările pentru aflarea provenienței oaselor. Am fi de părere ca ziarele minoritare, pentru luminaarea deplină a chestiunii să ceară și ascultarea martorilor respectivi, contemporani... cu cel ce-a fost proprietarul rămășițelor de schelet aflate...

□ **Avionul „Timiș-Torontal“.** Duminică 19 I. c. eră să sosiscă la Timișoara avionul „Timiș-Torontal“ și să la parte la meetingul organizat în aceea zi. S'a amânat însă atât meetingul cât și sosirea avionului. Săptămâna aceasta însă avionul va ateriza pe câmpul de instrucție din Timișoara „Timiș-Torontalul“ e un „Junkers“ închis pentru 6 persoane, și este al doilea avion al Timișoarei. Ce zice Aradul? N'ar fi timpul să vedem planând deasupra orașului nostru, avionul „Aradul“?

□ **Somaj** Numărul șomerilor se înmulțește zi de zi. Și nu numai la orașe somajul e o meserie. Iată spre ex. pe Valea Bârzavei au început să se facă adevărate societăți și organizațiuni ale șomerilor. Ce să mai zicem atunci de cei dela orașe?... Și nu pricepem atunci de ce mașinele de treerat de pe sate n'au muncitorii? Ar fi timpul să fie scoși din bârlog „moș martini“ mahalalelor și trimiși la „cură de treerat“ acolo unde se cer muncitori. Dacă vara dumnealor stau la răcoare, ce vor face la iarnă?...

— Ce, sunt tâmpit să mă coc de căldură? mi-a spus unul, concediat din fabricile Reșitel. Știu că la iarnă, primăria dă șomerilor mâncare.

Și poate că are dreptate...

Acolo să cumpărați aparate și articole de fotografiat, de unde cumpără toată lumea.

**„OPTICUM“
STEFAN KUN**

magazin special pentru aparate optice și de fotografiat.

Prețurile cele vechi
Laborator fotografic pentru amatori.

Catalog gratuit
ARAD Bul. Reg. Maria 18.
Notăți adresa

Serbarea din Năd

Duminică după masă a avut loc la parcul conunal, o serbare dată de pul pompierilor din loc, având cursul tuturor notabilităților. Seara, petrecerea a fost continuată Sala Casinoului, cu asistență numeroasă. La ora 10 1/2 a fost focurile de artificii, spre marea bucurie a asistenților cari au mers sgomotos. La ora 11 dl. adv. D. neșlu, într'o scurtă cuvântare a trecut pe preotul slovac Buina. Faptul trece în cercul slovacilor și al rilor, la cari participă un mic de români conduși de advocat Băneșiu.

Fără comentariu.

A lipsit măgarul!

In zilele trecute, unul dintre torii noștri mergând spre gară, tâlnește cu secretarul unei școli dela liceu) pe socoteala căruia cu câteva ceasuri înainte o se treagă de spirite. Secretarul, credea tare în urma unui spirit pe socoteala colegului, îl ia cu — Ascultă redactore, unde — La gară!... — Atunci de ce nu ți-ai luat cu un... măgar? — Păi — răspuns redactorul — o aveam eu, dar... lipseal tu!

No. 5240 | 1929.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

In baza execuției de escoc efectuată în ziua de 27 Februarie pe baza deciziei Judecătoarei Arad cu No. 167 | 1929 obiecte chestrate în procesul verbal de cutie Nr. G. 5240 | 1929 și asifoneri, 1 divan, 1 masa, 1 alte obiecte în suma de Lei 1630 prins în favorul Casei Agricole Păstrare Arad Cenedana S. A. reprezentat, prin Dr. Joan Dr. Stefan Issekutz advocat contra urmăriților pentru suma 5000 capital, interese de 24 Decembrie 1928 precum și stabilite până în prezent se va la licitația publică în Arad Episcopul Radu No. 36.

In ziua de 22 August ora 11. a. m.

Aceasta licitație se va face la favoarea lor: [Edmund Szedla Graur Victor, Alex. Goldschmidt Haasz, Merkler și Wiener Dublea, Ing. Eugen Erdős,

Arad, la 24 Iulie 1931

Sef portu

Gh. D. Slo

L. S.

Mobile.

Sufragerie, dormitor, bucătărie ieftin la Tâmplarul Mihale Arad, Piața Gen. Cernat (Pa Nr. 5.

La cumpărăturile d-voastră referiți la ziarul

„ARADUL“